

REFERAT Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 01-11-2023

Mødedato Onsdag d. 01. november 2023 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 5, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere René Danielsson, Karen Lynn Jacobsen, Helle Munk Ravnborg, Søren Schow, Mikael Benzon

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Dialogmøde mellem Natur-, Miljø- og Planudvalget og Center for Ejendomme og Drift.....	4
Dialogmøde mellem Natur-, Miljø- og Planudvalget og Center for Natur, Miljø og Fritid.....	5
Dialogmøde mellem Natur-, Miljø- og Planudvalget og Center for Regional Udvikling, It og sekretariat.....	6
Anlægsbevilling til indretning af Østergade 50 i Rønne til tilflytterbolig.....	7
Endelig vedtagelse af planlægning for Rønne Havn etape 3, nye oplagsarealer og ny kaj.....	9
Beslutning om ikke at lokalplanlægge for omlægning af vej i forbindelse med etablering af opmærksomhedsplan.....	13
Orientering om meddelte miljøtilladelser og miljøgodkendelser til husdyrbrug i 1. halvår af 2023....	17
Orientering om Nexø Kunstgræsbane.....	19
Orientering om overfladeredder beredskabet.....	21
Orientering om støj fra Bornholmslinjen i 2023.....	23
Gensidig orientering.....	26
Sager til høring.....	27
Lukket: Lukket punkt: Godkendelse af renovatør til Miljø'er (delopgave 2).....	28

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Fraværende

Søren Schow var fraværende.

Karen Lynn Jacobsen deltog fra og med punkt 2.

Bemærkninger

Vedr. *Punkt 7. Beslutning om ikke at lokalplanlægge for omlægning af vej i forbindelse med etablering af opmarchbaner.*
Korrekt politisk sagsproces er: Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller til beslutning i Økonomi- og Klimaudvalget.

Deltagere fra administrationen

Direktør Lillian Rasch Madsen

Centerchef for Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat, Claus Munk.

Centerchef for Center for Natur, Miljø og Fritid, Louise Lyng Bojesen.

Centerchef for Center for Ejendomme og Drift Bjarne Freund-Poulsen.

Udvalgssekretær Elise Ipsen

Punkt 2: Dialogmøde mellem Natur,- Miljø- og Planudvalget og Center for Ejendomme og Drift

23/7472

Politisk sagsgang

Natur,- Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget har godkendt budgetvejledning og proces for budget 2024. Som et led i processen skal der afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område: Center for Natur,- Miljø- og Fritid, Center for Ejendomme og Drift og Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariatsservice. Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Udvalget har en dialog med Centrene jf. sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Dialogmøde afholdt i overensstemmelse med sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Klimaudvalget har på mødet den 8. februar godkendt den politiske budgetproces for budget 2024. Denne foreskriver, at der som led i budgetprocessen holdes dialogmøder mellem de politiske udvalg og centrene to gang i løbet af året.

Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for, at centrene kan redegøre for, hvordan ”tingenes tilstand” er i det enkelte centre: Hvad går godt? og hvad går mindre godt?

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan f.eks. være omkring implementering af budget 2023, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalgsmedlemmerne.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 3: Dialogmøde mellem Natur-, Miljø- og Planudvalget og Center for Natur, Miljø og Fritid

23/7472

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget har godkendt budgetvejledning og proces for budget 2024. Som et led i processen skal der afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område: Center for Natur-, Miljø- og Fritid, Center for Ejendomme og Drift og Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariatsservice. Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Udvalget har en dialog med Centrene jf. sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Dialogmøde afholdt i overensstemmelse med sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Klimaudvalget har på mødet den 8. februar godkendt den politiske budgetproces for budget 2024. Denne foreskriver, at der som led i budgetprocessen holdes dialogmøder mellem de politiske udvalg og centrene to gang i løbet af året.

Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for, at centrene kan redegøre for, hvordan ”tingenes tilstand” er i det enkelte centre: Hvad går godt? og hvad går mindre godt?

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan f.eks. være omkring implementering af budget 2023, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalgsmedlemmerne.

Økonomiske konsekvenser

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Punkt 4: Dialogmøde mellem Natur-, Miljø- og Planudvalget og Center for Regional Udvikling, It og sekretariatet

23/7472

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget har godkendt budgetvejledning og proces for budget 2024. Som et led i processen skal der afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område: Center for Natur-, Miljø- og Fritid, Center for Ejendomme og Drift og Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariatservice. Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Udvalget har en dialog med Centrene jf. sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Dialogmøde afholdt i overensstemmelse med sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Klimaudvalget har på mødet den 8. februar godkendt den politiske budgetproces for budget 2024. Denne foreskriver, at der som led i budgetprocessen holdes dialogmøder mellem de politiskeudvalg og centrene to gang i løbet af året.

Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for, at centrene kan redegøre for, hvordan ”tingenes tilstand” er i det enkelte centre: Hvad går godt? og hvad går mindre godt?

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan f.eks. være omkring implementering af budget 2023, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalgsmedlemmerne.

Punkt 5: Anlægsbevilling til indretning af Østergade 50 i Rønne til tilflytterbolig

23/10354

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget for 2023 blev der afsat et rådighedsbeløb i 2023 og i 2024 til etablering af tilflytterboliger.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 29. juni 2023 at dele af bygningen Østergade 50 i Rønne indrettes til boligformål til brug for en tilflytterbolig.

Center for Ejendomme og Drift søger om anlægsbevilling til projektet.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) der gives en anlægsbevilling på 110.000 kr. til indretning af Østergade 50 i Rønne til tilflytterbolig. Anlægsbevillingen er en del af det i budget 2023 til formålet afsatte rådighedsbeløb på 300.000 kr.
- b) anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur-, Miljø- og Planudvalget.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Formålet med denne anlægssag er at etablere en tilflytterbolig på 1. sal i et eksisterende hus beliggende på Østergade 50 i Rønne. Tilflytterboligen skal fungere som midlertidig bolig for personer, der ønsker at flytte til området i forbindelse med arbejde, studier eller andre midlertidige ophold. Lejemålet kan kun indgås for en periode på mindst 3 måneder og maksimalt 12 måneder, derudover i øvrigt i henhold til lejeloven.

Boligindretningen skal bidrage til at imødekomme boligbehovet for tilflyttere og samtidig udnytte eksisterende ressourcer i form af ombygning frem for et nybyggeri. Anvendelsesændringen sigter mod at skabe en attraktiv og funktionel enkel bolig for tilflyttere, samtidig med at den bevarer husets karakteristiske træk og historie. Istandsættelsen omfatter malerbehandling af overflader samt istandsættelse af gulve.

Boligen vil blive udlejet u-møbleret.

Bygningen er registreret med anvendelseskategori til fritidsformål, og dele af bygningen skal derfor anvendelsesændres til boligformål. Bygningens samlede areal udgør 478 m² i 3 plan plus kælder, hvoraf stueetagen benyttes af Center for Børn og Familie som samlingssted for dagplejere.

Anvendelsesændring af en bygning fra fritidsformål til beboelsesformål omfatter en række juridiske, bygningsmæssige og administrative trin for at sikre, at ændringen opfylder alle relevante love, regulativer og bygningsstandarder.

Det vil sige, at anvendelsesændringen skal søges igennem en byggetilladelse, hvorfor der på nuværende tidspunkt ikke kan udarbejdes en retvisende tidsplan for ibrugtagningen af bygningen som bolig.

I forhold til at etablere handicapadgang vil der i denne sag blive søgt om dispensation begrundet i boligens beliggenhed i ejendommen, den meget begrænsede mulighed for at fx etablere elevator og den korte udlejningsperiode.

Økonomiske konsekvenser

Anlæg

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2023 blev der afsat rådighedsbeløb på 300.000 kr. i hvert af årene 2023 og 2024 til etablering af tilflytterboliger.

Center for Ejendomme og Drift søger om en anlægsbevilling på 110.000 kr. til indretning af Østergade 50 i Rønne til bolig for tilflyttere, idet der som nævnt allerede er afsat rådighedsbeløb til formålet.

Der er ikke udarbejdet anlægsoverslag til denne opgave. Prisniveauet er skønnet af Ejendomsservice på baggrund af erfaring fra tidligere opgaver.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 21. september 2023, at de uforbrugte anlægsmidler i 2023 benyttes til at opveje for de manglende huslejeindtægter i 2023.

Drift

Center for Ejendomme og Drift har allerede driftsbudget til den samlede bygning. Der vil blive opsat bi-målere, som registrerer forbruget i beboelsesdelen til afregning med forsyningsselskaberne.

Der vil blive etableret bi-måling af udgifter til både el, vand og varme. Kommunen udarbejder årligt regnskab for forbrugsudgifter.

Punkt 6: Endelig vedtagelse af planlægning for Rønne Havn etape 3, nye oplagsarealer og ny kaj

23/16300

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Forslag til kommuneplantillæg nr. 19 (bilag 1) og lokalplansforslag nr. 151 (bilag 2) for nye oplagsarealer på Rønne Havn har været i høring fra den 7. juli til den 18. september 2023, sammen med et udkast til tilladelse til projektet og den tilhørende samlede miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Der indkom høringssvar fra 20 forskellige parter.

Høringssvarene har kastet lys på flere miljøforhold, som er blevet yderligere beskrevet i miljøkonsekvensrapportens sammenfattende redegørelse (bilag 4), og med baggrund i høringen er der foretaget ændringer i projektets tilladelse (bilag 5).

Kommunalbestyrelsen skal vedtage kommuneplantillæg nr. 19 og lokalplan nr. 151 for nye oplagsarealer på Rønne Havn samt projektets tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25. Til baggrund for beslutningerne vedlægges den samlede miljøkonsekvensrapport og den sammenfattende redegørelse.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) kommuneplantillæg nr. 19 og lokalplan nr. 151 for nye oplagsarealer på Rønne Havn vedtages endeligt.
- b) projektets § 25-tilladelse vedtages.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

- a) Karen Lynn Jacobsen og René Danielsson anbefaler a). Mikael Benzon og Helle Munk Ravnborg kan ikke anbefale a).
- b) Anbefales. Mikael Benzon og Helle Munk Ravnborg afventer deres stillingtagen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. juni 2023 forslag til kommuneplantillæg nr. 19 og lokalplansforslag nr. 151 for nye oplagsarealer på Rønne Havn sammen med den tilhørende samlede miljøkonsekvensrapport. Planforslagene med miljøkonsekvensrapport og udkast til § 25-tilladelse har været i høring fra den 7. juli til den 18. september 2023. Under høringsperioden indkom høringssvar fra 20 forskellige parter. Høringssvarene kan læses resumeret i bilag 6 sammen med administrationens og projektejers bemærkninger og i fuld længde i bilag 7. Seks af parterne, der har indgivet høringssvar, er berørte myndigheder.

Høringssvarene er generelt negative omkring projektet, og særligt miljøpåvirkningerne og redegørelsen for disse kritiseres. Få høringssvar kommer med forslag til afværgeforanstaltninger, som kan indskrives i projektets § 25-tilladelse.

Generelt for de forskellige dokumenter gøres opmærksom på:

Lokalplansforslag nr. 151 og kommuneplantillæg nr. 19

- Den maksimale bygningshøjde på 20 meter og placeringen af byggefelt A

Samlet miljørapport for planer og projekt

- Støj
- Luftforurening
- Landstrøm
- Samarbejde mellem Rønne Havn A/S, borgere og kommunen
- Visuel påvirkning
- Risikovirkksomheder
- Natura 2000
- Målsatte vandområder
- Målsatte havområder
- Redningsforhold
- Spildevand
- Marinarkæologi
- Adgang til Rønne Havn

§ 25-tilladelse

- Ønske om ændringer i vilkår vedrørende støj
- Ønske om støjmåling
- Ønske om luftkvalitetsmåling
- Ønske om begrønning af andre havnearealer, som afbødning for visuel påvirkning
- Ønske om slukning af lys på havnearealer, når der ikke foregår aktiviteter

Udover kommentarer til høringsmaterialet, gives også udtryk for, at havnens naboer har oplevet, at miljøvilkårene til de tidligere havneudbygningsetaper ikke er blevet overholdt. Der er også høringssvar, som er helt imod udbygningen af Rønne Havn.

kommuneplantillæg og lokalplan (bilag 1 og 2)

Lokalplan nr. 151 og Kommuneplantillæg nr. 19 har ikke fået ændret i bestemmelsesdelen i forhold til de godkendte planforslag. Det mulige byggeri er en markant visuel ændring af havnen. Visualiseringerne i lokalplansforslaget fremlagt for kommunalbestyrelsen den 29. juni, er ikke blevet problematiseret udover tilkendegivelser om, at flere naboer ikke ønsker byggeriet, og mener det er for stort. Redegørelsesdelen i planerne tilrettes for Natura 2000, hvor teksten er blevet omformuleret jf. et indkommet høringssvar.

Den samlede miljøkonsekvensrapport ændres ikke. I forbindelse med høringen skrives en sammenfattende redegørelse, hvori der redegøres for de indkomne bemærkninger. Nogle høringssvar sætter spørgsmålstegn ved, om beskrivelser og dokumentation i den samlede miljøkonsekvensrapport er tilstrækkelige. Supplerende oplysninger til at afklare disse spørgsmål indgår i den sammenfattende redegørelse.

Den endelige § 25-tilladelse vil blive ændret på baggrund af høringen, hvor der er kommet ønske om strengere krav fra naboer til planområdet, samtidig med at Rønne Havn A/S som projektejer har ønsket, at nogle krav i udkastet bliver mindre restriktive.

Sammenfattende redegørelse af miljøkonsekvensrapport (bilag 4)

Den sammenfattende redegørelse dækker ligesom den samlede miljøkonsekvensrapport det samlede kompleks af afgørelser. Det vil sige, at den både efterlever miljøvurderingslovens krav i forhold til planer og i forhold til konkrete projekter. Den sammenfattende redegørelse dækker både den del af projektet, som foregår på land, hvor kommunen har myndighed og den del, der foregår i havnebassinet, hvor Trafikstyrelsen har myndighed.

Den sammenfattende redegørelse behandler alle temaer rejst i høringssvarene. For de fleste temaers vedkommende finder administrationen ikke grundlag for ændringer til kommuneplantillæg, lokalplan eller § 25 tilladelse. For temaerne støj og Natura 2000 er der fundet anledning til ændringer til § 25 tilladelsen.

Administrationen finder i øvrigt, at de supplerende oplysninger, Rønne Havn A/S har leveret på baggrund af høringssvar i tilstrækkelig grad, svarer på de spørgsmål, der er rejst i forhold til vurderinger og dokumentation i den samlede miljøkonsekvensrapport. Administrationen finder derfor ikke grundlag for at genåbne den samlede miljøkonsekvensrapport.

§ 25-tilladelse (bilag 5)

§ 25-tilladelsen er Rønne Havn A/S's tilladelse til at anlægge projektet samt drive det efterfølgende. Den indeholder de vilkår, som projektejer skal leve op til, for at imødegå de negative påvirkninger påpeget i den samlede miljøkonsekvensrapport. § 25-tilladelsen til Rønne Havn A/S's projekt om nye oplagsarealer og ny kaj kan ses som bilag 5.

På baggrund af høringssvar er foretaget 5 ændringer i tilladelsen. De 5 ændringer er:

- Præcisering angående Natura 2000-områder og vedtagelse af nye Natura 2000-planer i begrundelsen for afgørelsen under afsnittet 'Natur'.
- Præcisering af vilkår 5 i forhold til, hvor støjgrænserne skal overholdes.
- Ændring af vilkår 7 i forhold til, at materialer kan leveres fra søsiden døgnet rundt.
- Ændring og præcisering af vilkår 13 i forhold til, at alternative maskiner og arbejdsmetoder kun forlanges, hvis forudsætninger i den samlede miljøkonsekvensrapport ikke efterleves.
- Vilkår 14 om, at Bornholms Regionskommune kan forlange dokumentation for at valgte maskiner og metoder er de mest skånsomme, udgår. Som konsekvens heraf, får de efterfølgende vilkår nyt nummer.

Administrationen har i forbindelse med de første etaper af udvidelsen af Rønne Havn erfaret, at der skal stilles strengere støjkrav. Der er derfor indskrevet vilkår om perioder og grænseværdier for støj. Nogle ønsker om ændringer i vilkår vedrørende støj imødekommes, mens andre ikke gør, da administrationen vurderer, at der ikke er grundlag for det i forhold til miljøpåvirkningen.

Ønsket om permanent støjmåling imødekommes ikke, da støjmålinger fra faste støjmalere ikke vil kunne anvendes i en håndhævelses-situation, og administrationen derfor ikke finder grundlag for at stille et sådant vilkår. Administrationen har dog haft en dialog med Rønne Havn, og som nævnt i den sammenfattende redegørelse (bilag 4) kan Rønne Havn A/S, af hensyn til forholdet til borgerne, opsætte støjmalere på havneområdet.

Administrationen har i forbindelse med afgrænsning af den samlede miljøkonsekvensrapport vurderet, at udvidelsens Etape 3 ikke medfører risiko for væsentlig påvirkning på luftforurening. Det emne indgår derfor ikke i den samlede miljøkonsekvensrapport. På baggrund af høringssvar har Rønne Havn A/S indsendt supplerende forklaring på, hvorfor der ikke er tale om væsentlig påvirkning. Administrationen vurderer fortsat, at luftforurening ikke skal indgå i den samlede miljøkonsekvensrapport. Ønsket om faste målinger af luftkvalitet imødekommes på den baggrund ikke.

Ønsket om begrønning af andre havnearealer, som afbødning for visuel påvirkning imødekommes heller ikke. Den samlede miljøkonsekvensrapport viser mindre til moderate visuelle påvirkninger. Administrationen vurderer, at det ikke er proportionelt med denne etape af havneudvidelsen at stille krav om begrønning af andre arealer.

Administrationen anerkender dog, at der vil ske en påvirkning på de visuelle forhold. Administrationen vurderer ligeledes, at begrønning af områderne omkring Munch Petersens Vej og Søndre Bådehavn kan afbøde nogle af projektets visuelle påvirkninger og samtidig bidrage positivt til oplevelsen af at komme til Rønne og Bornholm. En beplantning af arealer udenfor plan- og projektområdet, har ikke været en del af høringsmaterialet, og naboer til plan- og projektområdet er ikke hørt om dette. Administrationen vil på den baggrund gå i dialog med Rønne Havn A/S omkring begrønning af andre arealer og sammen lave et særskilt projekt.

Påvirkningen af lys i nattetimerne på havnearealerne er af betydning for to miljøhensyn; visuelle påvirkninger og sikkerhed. På baggrund af udtalelse fra Trafikstyrelsen om vigtigheden af lys på havnearealerne i forhold til sikkerhed, vurderer administrationen, at det ikke er muligt at stille vilkår om slukket lys på havnearealerne af hensyn til den visuelle påvirkning. Ønsket om slukning af lys imødekommes derfor heller ikke.

Proces

Hvis kommunalbestyrelsen vedtager lokalplan nr. 151 og kommuneplantillæg nr. 19 endeligt, vil de træde i kraft, når de bliver offentliggjort.

Hvis kommunalbestyrelsen vedtager projektets § 25-tilladelse, vil den træde i kraft, når den bliver offentliggjort.

Til baggrund for beslutningerne vedlægges den samlede miljøkonsekvensrapport og den sammenfattende redegørelse.

Lokalplan nr. 151 og kommuneplantillæg nr. 19 skal begge vedtages eller afvises samtidig. Projektets § 25-tilladelse kan vedtages eller afvises selvstændigt. En vedtagelse af projektets § 25-tilladelse forudsætter dog, at lokalplan nr. 151 og kommuneplantillæg nr. 19 er vedtaget.

Vedtages Lokalplan nr. 151 og kommuneplantillæg nr. 19 uden § 25 tilladelsen, vil det kun være muligt, at lave anlæg og byggeri i planområdet, som ikke er omfattet af miljøvurderingsloven.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Forslag til kommuneplantillæg nr. 19

Forslag til lokalplan 151

Samlet Miljøkonsekvensrapport

Sammenfattende redegørelse af miljøkonsekvensrapport

§25 Tilladelse til Udvidelse af Rønne Havn etape 3

Oversigt over alle høringssvar med bemærkninger fra administrationen og projektejer

Alle høringssvar i fuld længde

Punkt 7: Beslutning om ikke at lokalplanlægge for omlægning af vej i forbindelse med etablering af opmarchbaner

23/21087

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget skal tage stilling til, om der skal gennemføres en planlægningsproces for det samlede projekt, der vil blive en følge af udvidelsen af opmarcharealerne ved hurtigfærgelejet på Rønnes havnefront.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- der ikke gennemføres lokalplanproces for omlægningen af Munch Petersens Vej og andre arbejder i forbindelse med udvidelsen af Rønne Havns opmarcharealer ved hurtigfærgelejet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Korrekt politisk sagsproces er: Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller til beslutning i Økonomi- og Klimaudvalget.

Indstillingen anbefales. Mikael Benzon kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Baggrund

Molslinjen A/S har ønsket, at Rønne Havns opmarchpladser ved hurtigfærgelejet bliver udvidet. Hensigten er at få en mere rationel og hurtig lastning af hurtigfærgerne. Den aktuelle anledning er den nylige indsættelse af Express 5, der kan medtage 50 biler mere end Express 1.

I forbindelse med ønsket om udvidelsen, blev det besluttet af KB den 13. oktober 2022, jf. vedlagte bilag, at:

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med anlægssagen beslutte, om anlægsarbejdet skal igangsættes med eller uden lokalplanlægning. Med en proces uden lokalplanlægning vil scenarie B kunne være klar før påske 2024. Hvis det besluttes, at der skal igangsættes en lokalplanproces, vil det medføre en forlængelse af den samlede proces, idet lokalplanens vedtagelse så bliver en del af fase 2.

Beskrivelse af det samlede projekt

Rønne Havn A/S ønsker at udvide sit eksisterende opmarchområde ved hurtigfærgelejet. Dette forudsætter, at et stykke af den kommunalt ejede Munch Petersens Vej bliver nedlagt og inddraget som opmarchområde til brug for biler, der skal med hurtigfærgerne. Der vil i den forbindelse skulle foretages matrikulære ændringer og arealoverførsler. Rønne Havn A/S vil herefter kunne anlægge en udvidelse af opmarchområdet.

Som en følge af nedlæggelsen af et stykke af Munch Petersens Vej til en ny anvendelse som opmarchområde ønsker Bornholms Regionskommune at anlægge en ny vej. Den ny vej vil skulle forbinde Munch Petersens Vej ud for Rønne H med Bådehavnsvej/Finlandsvej. Den ny vej vil få en længde på ca. 125 meter. Desuden vil der skulle etableres en svingbane på Bådehavnsvej, som derfor på en mindre strækning vil blive udvidet i bredden. For at klargøre arealet til anlægget af den ny vej er Q8-servicestationen for nylig blevet nedrevet. Der vil i forbindelse med nedlæggelsen af den kommunalt ejede vej samt anlægget af det ny vejstykke skulle ske matrikulære ændringer og arealoverførsel, idet Bornholms Regionskommune ønsker at eje og drifte det ny vejanlæg.

Ikke lokalplanligt

Indledende bemærkninger

Udgangspunktet for vurderingen af, om der er lokalplanligt er, at der er tale om *større udstykninger eller større bygge- eller anlægsarbejder*.

Det følger af lokalplanlægningsvejledningen, at det er følgende fire forhold, der skal indgå i kommunalbestyrelsens samlede bedømmelse af, om et konkret projekt kræver tilvejebringelse af en lokalplan:

1. projektet fremkalder væsentlige ændringer i det bestående miljø
2. den konkrete foranstaltning skal ses i en større planmæssig sammenhæng
3. det er væsentligt at sikre offentlighedens medindflydelse på planlægningen af det konkrete projekt
4. der er tale om et større projekt.

Ad 1. Fremkalder projektet væsentlige ændringer i det bestående miljø

Projektets konkrete visuelle, funktionelle og miljømæssige konsekvenser, bedømt i forhold til det eksisterende områdes karakter, skal indgå i den almindelige vurdering af, om projektet er lokalplanpligtigt.

Det vurderes, at en ændret anvendelse fra parkeringsplads for primært gående færgepassageres biler til opmarcharealer for færgepassagerer, der kører om bord i færgen, ikke medfører væsentlige ændringer i det bestående miljø.

Ad 2. Skal den konkrete foranstaltning ses i en større planmæssig sammenhæng

Det kan være vanskeligt at afgrænse, hvad der indgår i ”en større planmæssig sammenhæng”.

Det fremgår af kommunalbestyrelsens dagsordenspunkt ”Godkendelse af udvidelse af opmarcharealer på Rønne Havn”, at der i fremtiden fortsat kan laves en omlægning af trafikken på Nordre Kysthavnsvej til Bådehavnsvej som beskrevet i den strategiske udviklingsplan. Dermed er der i hvert fald i en vis udstrækning sikret, at projektet indgår i ”en større planmæssig sammenhæng”.

Der er ikke aktuelt besluttet andre større projekter i nærheden af trafikhavnens nordvestlige område. På den baggrund vurderes det, at der ikke konkret er planmæssige udfordringer (i en større sammenhæng) som følge af projektets gennemførelse.

Det er dertil vurderingen, at det vil være ret vidtgående, hvis potentielle fremtidige projekter, der endnu ikke er materialiseret i konkrete forslag eller konkrete planer, per definition skulle tillægges den betydning, at tankerne om sådanne fremtidige projekter i sig selv skulle udløse lokalplanligt for projektet.

På den baggrund vurderes det, at projektet ikke i den nuværende udformning modarbejder andre kendte, planmæssigt begrundede planer eller aktiviteter.

Ad 3. Er det væsentligt at sikre offentlighedens medindflydelse på planlægningen af det konkrete projekt

Det er hævet over enhver tvivl, at det har været et hovedhensyn bag bestemmelsen i planloven, at offentlighedens medindflydelse på planlægningen *generelt* skal sikres.

Omvendt er det også gennem rets- og nævnspraksis hævet over enhver tvivl, at der er vide rammer for, hvornår et projekt efter en *konkret* vurdering ikke udløser lokalplanpligt, og dermed hvornår offentligheden helt *konkret* ikke skal have medindflydelse på planlægningen.

Med udgangspunkt i de foreliggende oplysninger, vurderes det, at de væsentligste interessenter, Molslinjen og Rønne Havn, har været involveret i processen.

På den baggrund og i lyset af at området hverken grænser op til beboelse eller fx rekreative grønne områder, samt at områdets hidtidige anvendelse stort set fastholdes som areal til brug for passagerer, der som gående eller kørende skal med færgerne, vurderes det, at der ikke for indeværende er væsentlige, kendte forhold, der bør føre til, at offentligheden inddrages.

Ad 4. Er der tale om et større projekt

Det vurderes, at opmarcharealet, hverken adskiller sig væsentligt i størrelse eller fremtoning fra områdets nuværende anvendelse.

Endvidere vurderes det, at når der henses til områdets afstand til beboelse og den mangeårige anvendelse som opmarchareal i en trafikhavn, så udgør udvidelsen af opmarcharealet ikke *i sig selv* en større ændring i relation til den hidtidige anvendelse.

Der vurderes således, at der primært er tale om en hhv. op- og nedskalering af arealer, der betragtet under ét vedrører den samme arealanvendelse, idet både opmarchpladser og parkeringspladser vedrører trafikhavnens færgedrift.

På den baggrund vurderes det, at en ændret anvendelse fra parkeringsplads for primært gående færgepassageres biler til opmarcharealer for færgepassagerer, der kører om bord i færgen, næppe kan karakteriseres som en større ændring i forhold til det samlede nærområde.

Særligt vedrørende vejudvidelsen

Det følger af lokalplanlægningsvejledningen at:

Store nye vejanlæg i og ved byer og bymæssig bebyggelse udløser lokalplanpligt. Det samme gælder udbygning af eksisterende veje, der bevirker, at vejen får en sådan kapacitetsforøgelse, at det kan sidestilles med etablering af en ny vej.

Der er ikke tale om en ny vejforbindelse, men derimod en flytning/ændring af en eksisterende vej. Formålet med ændringen er således ikke en vejæssig kapacitetsudvidelse, men derimod at sikre status quo.

På den baggrund vurderes det, at det forhold, at projektet medfører en ændret vejføring, ikke medfører lokalplanligt for projektet.

Økonomiske konsekvenser

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Bilag

Referat fra KB 13. oktober 2022

Punkt 8: Orientering om meddelte miljøtilladelser og miljøgodkendelser til husdyrbrug i 1. halvår af 2023

23/21163

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres om meddelte §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser til husdyrbrug på Bornholm i perioden 1. januar til 30. juni 2023

Indstilling

Direktøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Natur-, Miljø og Planudvalget har anmodet om at modtage en orientering hvert halve år om, hvor mange §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser der er meddelt til husdyrbrug på Bornholm.

§16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser til husdyrbrug meddeles efter Husdyrbrugloven. Den 1. august 2017 trådte ændringen af husdyrbrugloven m.v. i kraft, hvor der blev gennemført en del af Fødevarer- og Landbrugspakkens hovedformål om at målrette og forenkle husdyrreguleringen. Det væsentligste element i husdyrregulering er, at reguleringen af husdyrbrugenes anlæg og reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning er blevet adskilt.

Med ændringen fra 2017 omfatter kommunens konkrete afgørelser om godkendelse eller tilladelse til husdyrproduktion alene anlægget, dvs. navnlig staldene og gødningslagre. Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse.

Reguleringen baseres på en produktionsramme, der bliver udtrykt i m² produktionsareal i stedet for antal dyr. Den nye model betegnes *stipladsmodellen*.

Stipladsmodellen inddrager den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, idet ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget skal beregnes for alle staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg ved ansøgninger om godkendelse og tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b.

Det, der skal beregnes, er ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Definitionen af et husdyrbrug i Husdyrbruglovens forstand, er alene de anlæg, øvrige driftsbygninger m.v. til brug for husdyrhold, der ligger på samme ejendom. Husdyrbruget omfatter begrebsmæssigt ikke selve udbringningsarealerne og emission fra kilder på udbringningsarealerne, dvs. navnlig udbragt husdyrgødning, vil allerede af den grund ikke skulle medregnes i husdyrbrugets emissioner. Sådanne emissioner er i stedet reguleret i generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser, §16b-miljøtilladelser og tillæg til eksisterende §16a/§16-tilladelser i perioden 1/1-30/6-2023 kan ses i vedlagte bilag. Af oversigten fremgår for hver af de meddelte tilladelser om de inkluderer udvidelser af produktionsareal og lagre til husdyrgødning. Endvidere fremgår af oversigten den beregnede vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste

tilgængelige teknik (BAT) samt den beregnede faktiske emission fra det konkrete husdyrbrug, og meremission i forhold til nudrift og 8 årsdrift.

Der er samlet meddelt 4 stk. §16b-miljøtilladelse og 2 stk. §16a-miljøgodkendelser på Bornholm i perioden 1. januar til 30. juni 2023.

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser i perioden 1/1-30/6-2023

Tilladelsestype/dyretype		Godkendelse af eksisterende produktionsareal	Godkendelse til udvidelse af produktionsareal	Godkendelse til nyt opbevaringsanlæg til husdyrgødning	Omlægning til anden produktionsform	Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	Meremission nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Meremission 8 års-drift (kg NH ₃ -N/år)
§16b	Kvæg (opdræt af malkekvæg)		X			1.652	1.652	1.538	1.538
§16b	Slagtesvin	X				2.433	2.433	0	0
	Slagtesvin	X				3.217	3.217	0	0
§16b	Søer og smågrise	X				2.596	2.448	-108	-108
§16a	Slagtesvin	X				4.631	4.424	-206	-2.695
§16a	Kvæg (opdræt af malkekvæg)	X				6.401	6.401	-699	-4.982

*Der er i tabellen rundet op til nærmeste hele kg N-NH₃/år

Oversigten, som ses herover, er også vedlagt som bilag i mere læsevenlig version.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser 1. halvår 2023

Punkt 9: Orientering om Nexø Kunstgræsbane

21/11752

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

I 2021 godkendte Kommunalbestyrelsen en ansøgning fra den selvejende hal, Nexø Hallen I/S om en kommunegaranti til blandt andet en kunstgræsbane. Godkendelsen blev bevilliget på betingelse af, at miljøkravene til kunstgræsbanen kunne opfyldes.

Natur og Miljø arbejder på at få lovliggjort kunstgræsbanen. For at kunne vurdere, om banen skal retsligt eller fysisk lovliggøres, kræver det bedre dokumentation af forholdene. På den baggrund har Natur og Miljø valgt at udarbejde en midlertidig tilladelse, som gør det muligt for ansøger at indhente relevant data.

Indstilling

Direktøren indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Natur, Miljø og Planudvalget har stillet to spørgsmål til Natur og Miljø vedr. Nexø Hallens kunstgræsbane:

1. Hvorfor arbejder Natur og Miljø med en midlertidig tilladelse til kunstgræsbanen?
2. Hvilke prøver skal kunstgræsbanen tage?

Natur og Miljø har valgt at arbejde videre med en midlertidig tilladelse, da der mangler tilstrækkelig og relevant data for at kunne udarbejde den endelige tilladelse. Det drejer sig bl.a. om data vedr. gennemsnitlig og maksimal stofkoncentration, som skal indgå i den endelige tilladelse. Normalt har ansøger ikke adgang til konkret data, fordi banen ikke er anlagt, og her tager man udgangspunkt i beregninger. Her har de dog mulighed for at komme med konkret data, da banen allerede er etableret.

På baggrund af de oplysninger Natur og Miljø har modtaget indtil nu, vurderer administrationen, at det på nuværende tidspunkt er uproportionelt at kræve, at banen fjernes, da det burde være muligt at rense vandet godt nok inden udledning. Det vil også blive dokumenteret i perioden med den midlertidige tilladelse.

Nexø Hallens kunstgræsbane skal tage følgende prøver:

- Afledningshastighed og -mængde
- Suspenderet stof
- COD
- BOD5 (modificeret)
- Fosfor
- Arsen
- Bly
- Cadmium
- Chrom VI
- Chrom III
- Kobber
- Nikkel

- Zink
- Nonylphenoler
- BBP (Benzulbutylphthalat)
- DEHP (Bis(2-ethylhexyl)phthalat)
- DBP (Dibutylphthalat)
- PFOS

Tids- og procesplan

November 2023: Midlertidig tilladelse meddeles

November 2023 – November 2025: Data indsamles via 8 prøver om året. Hvis data viser store overskridelser, vil perioden forkortes, og der vil sættes krav om yderligere rensning.

November 2025 – December 2025: Endelig tilladelse sendes i høring hos ansøger.

December 2025 – Januar 2026: Endelig tilladelse meddeles.

Historik

I december 2019 blev spildevandsafdelingen orienteret om en kommende kunstgræsbane i Nexø. Spildevandsafdelingen var i dialog med Nexø Hallen fra ultimo 2019 til ultimo 2020. Der blev ikke indgivet nogen ansøgning i forbindelse med denne dialog.

I januar 2021 godkendte Kommunalbestyrelsen en kommunegaranti på 3.800.000,00 kr. Godkendelsen blev givet med krav om, at der kunne opnås tilladelser for miljøforholdene relateret til kunstgræsbanen.

Ultimo juli 2021 blev spildevandsafdelingen opmærksom på, gennem medierne, at banen allerede var taget i brug. Banen blev etableret maj – juni 2021. Spildevandsafdelingen kontaktede derfor Nexø Hallen i september 2021.

I januar 2022 sendte spildevandsafdelingen en indskærpelse om, at Nexø Hallen skulle søge om tilladelse til de ulovlige forhold. De ulovlige forhold drejer sig om udledning og nedsivning af drænvand fra banen.

I marts 2022 modtog spildevandsafdelingen analyseresultater fra drænvandet. Resultaterne blev sendt i høring hos relevante myndigheder i april 2022.

Spildevandsafdelingen oplyste i juni 2022 Nexø Hallen om, at der manglede en dræntegning for kunstgræsbanen.

I november 2022 modtog Nexø Hallen et udkast med betingelser for en tilladelse.

Spildevandsafdelingen og Nexø Hallens rådgiver har været i dialog om krav og dræntegning, og det seneste materiale blev modtaget d. 12. januar 2023.

I slutningen april 2023 sendte spildevandsafdelingen et udkast til en midlertidig tilladelse i høring hos Nexø Hallen, og modtog senere i april et høringssvar fra rådgiver.

I maj 2023 gik sagsbehandleren på barsel og sagen blev videregivet til en ny sagsbehandler.

I den forbindelse blev alle aktive sager om legepladser med faldunderlag, padelbaner og kunstgræsbaner sat ind i en samlet prioritering, hvor Nexø Kunstgræsbane blev prioriteret som nr. 12 ud af 21. Legepladser med faldunderlag og padelbaner blev prioriteret først, fordi de som udgangspunkt kunne færdiggøres hurtigere end kunstgræsbanerne, og dermed kunne komme flere foreninger og brugere til gavn hurtigere.

Nexø Kunstgræsbane ligger nu som nr. 3 og er i gang med at blive færdigbehandlet. Det indebærer, at udkastet bliver gennemgået for generelle rettelser og tilføjelser, og at høringssvaret fra Nexø Hallen bliver gennemgået og at tilladelsen evt. bliver revideret.

Økonomiske konsekvenser

Orienteringspunktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 10: Orientering om overfladeredder beredskabet

22/11637

Politisk sagsgang

Natur-Miljø og Planudvalget orienteres.

Resumé

Kommunalbestyrelsen på Bornholm valgte at oprette deres eget overfladeredder beredskab under Bornholms Brandvæsen i stedet for at forny Falck Danmark A/S' dykkerkontrakt. Overfladeredder beredskabet blev operativt den 1. oktober 2022 og håndterer redningsopgaver i vandmiljøer og langs Bornholms kyster. Det består af 37 uddannede overfladereddere fra 3 brandstationer og blev alarmeret til 15 udrykninger i perioden fra 1. oktober 2022 til 1. oktober 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller:

- Sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede at afstå fornyet tilbud fra Falck Danmark A/S om dykkerkontrakt på Bornholms. Kommunalbestyrelsen besluttede i stedet at indsætte et eget overfladeredder beredskab på brandstationerne under Bornholms Brandvæsen.

Overfladeredder beredskabet blev d. 1. oktober 2022 sat i operativ drift, for redningsopgaver i vandmiljøer på Bornholm, samt ved de bornholmske kyster. Det operative beredskab for vandmiljøer lå før hos Falck Danmark A/S, og dette beredskab bestod af et hold med en redningsdykker, placeret i Rønne. Beredskabet blev alarmeret til alle hændelser i vandmiljøer på Bornholm.

Overfladeredder Bornholms Brandvæsen har uddannet 37 overfladereddere på de 3 kommunale brandstationer, som alle indgår i beredskabet.

Redningsopgaver langs kysten foregår i tæt samarbejde med Forsvarets Joint Resque Coordination Center (JRCC i Karup) samt Kystredningstjenesten i Nexø og Rønne.

Operativt beredskab før. 1. april 2022:

Ved alarmer i vandmiljøer på og ved Bornholm afgik Falck Danmark fra Rønne med Dykkervognen med 1 dykker og 2 assistenter. Den nærmeste kommunale brandstation samt vagthavende Indsatsleder for Bornholms Brandvæsen, blev ligeledes alarmeret.

I perioden 1.1.2019 – 1.4.2022 har der været 15 udrykninger, alarmeret via 112 hvor Dykkerberedskabet har afgang mod en hændelse. Dykkerberedskabet er enkelte gange blevet annulleret under fremkørsel, enten grundet opdateringer fra 112 om opgaven har ændret karakter eller at opgaven er løst før Dykkervognen er ankommet.

Antal udrykninger	Afmeldte udrykninger	Korteste responstid	Længste responstid	Gns. responstid
28	12	10,38 min.	46,40 min.	24,60 min.

Responstiden beregnes fra alarmer modtages til Dykkervognen ankommer til skadestedet. Udkald af Dykkertjenesten ved ikke akutte opgaver er ikke taget med i beregningerne, ligesom blinde alarmer hvor beredskabet ikke er afgår ikke indgår.

I perioden 1. april 2022 – 1. oktober varetog Beredskabsstyrelsen Bornholm dækning af overfladeredder konceptet, grundet leverance forsinket af materiellet til Bornholm Brandvæsen.

Operativt beredskab efter d. 1. oktober 2022:

Overfladeredder beredskabet har i perioden 1.10.2022 – 1.10.2023 været alarmeret til 15 udrykninger. Overfladeredder beredskabet består af nærmeste brandstation, nærmeste nabo brandstation samt Indsatsleder.

Udrykningen fra brandstationerne består af 2 overfladereddere, 2 overfladeredder assistenter, 1 hjælper samt 1 holdleder. Der vil derfor under indsats være 4 overfladereddere til indsættelse for personredning, samtidigt med at der er tages højde for mandskabets sikkerhed med flere styrker på stedet.

Der afvikles løbende øvelser i overfladeredder konceptet, ligesom der løbende vurderes nye metoder eller om nyt udstyr skal implementeres.

Der vil 2 gange årligt blive afviklet nye uddannelser for tilgående mandskab på stationerne.

Antal udrykninger	Afmeldte udrykninger	Korteste responstid	Længste responstid	Gns. responstid
15	4	6,37 min.	16,28 min.	11,11 min.

Responstiden beregnes fra alarmen modtages til første overfladeredder køretøj ankommer til skadestedet. Udkald af Brandvæsenet ved ikke akutte opgaver er ikke taget med i beregningerne, ligesom blinde alarmer hvor beredskabet ikke er afgår ikke indgår.

Økonomiske konsekvenser

Implementering af overfladeredder beredskabet, herunder uddannelser, indkøb af udstyr og de vedligeholdsposter der har været, har kunne holde sig indenfor den budgetterede økonomi.

Bilag

Orientering omkring overfladeredder beredskab

Punkt 11: Orientering om støj fra Bornholmslinjen i 2023

23/20406

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Udvalget orienteres om klager over støj fra Bornholmslinjen i 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller:

- Sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Efter anmodning fra Natur-, Miljø- og Planudvalget (NMPU) gives en orientering om støjklager vedr. Bornholmslinjen i 2023.

Center for Natur, Miljø og Fritid har til dags dato modtaget i alt 10 klager. 7 vedrørende støj fra dieselgeneratoren på Express 1 om natten. 1 vedrørende støj fra Express 5 ved af- og pålæsning af biler. 1 klage vedrørende støj fra Bird Alert-system, som er installeret på taget af Velkomstcenteret, og 1 klage vedrørende støj fra akutte reparationer af bilrampen om natten.

Bornholmslinjen har i 2023 fået en miljøgodkendelse af Miljøstyrelsen til hurtigfærgeruten mellem Rønne og Ystad til Express 5. Miljøgodkendelsen omfatter kun det danske farvand, herunder når færgen manøvrerer rundt i havnebassinet. Når færgen ligger til kaj, er den ikke omfattet af miljøgodkendelsen, og derfor er Regionskommunen myndighed i forhold til klager over færgerne, når de ligger ved kaj. Regionskommunen kan håndhæve via Miljøbeskyttelseslovens § 42. Regionskommunen er derfor myndighed på alle 10 klagesager.

Vejledende støjgrænser

Støj er uønsket lyd, som myndighederne vurderer i forhold til de vejledende støjgrænser fastsat af Miljøstyrelsen. De vejledende støjgrænser er et udtryk for en støjbelastning, som Miljøstyrelsen vurderer er miljømæssigt og sundhedsmæssig acceptabel. Der er tale om en afvejning mellem de virkninger støjen har på mennesker og de samfundsøkonomiske hensyn. Typisk vil de vejledende grænseværdier svare til et støjniveau hvor omkring 10 - 15 % (de mest støjfølsomme) angiver at være stærkt generet af støjen. Hvis støjen er lavere end de vejledende grænseværdier, vil kun en mindre del af befolkningen opleve støjen som generende, og den forventes ikke at have helbredseffekter. Grænseværdierne udgør grundlaget for myndighedernes vurdering af støjforurening. De er vejledende, og myndighederne kan lempe eller skærpe dem i konkrete afgørelser, hvis særlige forhold taler for det. Et særligt forhold kunne være færgeruten til Ystad, da den anses for at være hovedruten til og fra Bornholm, og kan derfor vurderes til at have en stor samfundsmæssig betydning. Grænseværdierne skal ikke opfattes, som en rettighed for virksomheder til at støje, eller om at de automatisk udgør en rettighed om at naboer til en erhvervshavn får det stille.

Status på de 10 klagesager

Støj fra dieselgenerator fra Express 1 om natten

Der er i alt modtaget 7 klager vedr. støj fra Express 1 om natten. Den første klage blev modtaget den 15. maj 2023, mens de resterende blev modtaget mellem den 9. og 21. juni 2023.

På baggrund af de modtagne støjklager tog Center for Natur, Miljø og Fritid kontakt til Bornholmslinjen, som er ansvarlig for støjgenerne, da det er deres færger der er årsagen til støjen. Kontakten var med henblik på at få deres bemærkninger til de indkomne støjklager.

Bornholmslinjen oplyste, at støjen stammede fra dieselgeneratoren på Express 1, der om natten lå til kaj ved Øernes Kaj. Bornholmslinjen var opmærksomme på problemet, og var i kontakt med Rønne Havn samt en leverandør, med henblik på at få etableret landstrøm. Med etablering af landstrøm vil dieselgeneratoren kunne slukkes, og der vil ikke længere være støjgener. Enheden der leverer landstrøm støjer ikke. Bornholmslinjen var i dialog med Rønne Havn, da det er Rønne Havn der er grundejer.

Bornholmslinjen havde udfordringer med at få leveret nødvendige dele, og landstrømmen var derfor først forventet klar i løbet af uge 30 (24. -30. juli 2023). Center for Natur, Miljø og Fritid vurderede ikke, at Bornholmslinjen kunne agere anderledes for få landstrøm hurtigere etableret. Derfor blev der ikke meddelt påbud om at foretage støjdæmpning. Center for Natur, Miljø og Fritid indgik i stedet en dialog med Bornholmslinjen, for at finde midlertidige løsninger for støjdæmpning, indtil landstrøm blev etableret.

Den 8. juli 2023 foretog Center for Natur, Miljø og Fritid en orienterende støjmåling efter ønske fra en klager. Målingen viste, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser var overskredet, hvilket Bornholmslinjen allerede havde anerkendt. Der blev ligeledes foretaget en støjmåling på Kongen (bag Express 1), for at undersøge, om en midlertidig løsning kunne være, at vende færgen om. Støjmålingen viste, at dette ikke var en mulighed.

Der foregår en masse aktivitet på færgerne om natten, blandt andet servicetjek af motor, generator ol., og det er også om natten at indvendige reparationer af færgen foregår. Den natlige aktivitet er derfor en nødvendighed for færgens daglige drift, og det er derfor ikke en mulighed, at slukke for strømmen i natperioden.

Sidst i forløbet valgte Bornholmslinjen i samarbejde med Rønne Havn, at flytte Express 1 hen til krydstogtskajen, når dette var muligt. Dette var ikke en optimal løsning da hurtigfærgerne ødelægger bunden på krydstogtskajen.

Landstrøm

I løbet af uge 35 (28. august – 3. september 2023) blev der etableret landstrøm, og som forventet blev støjgenerne løst. Center for Natur, Miljø og Fritid betragter derfor disse sager som afsluttet og finder ikke anledning til at påbyde yderligere støjdæmpende foranstaltninger.

Landstrømmen blev etableret 5 uger senere end først forventet. Dette skyldes forsinkelser i leveringen af materialer. Center for Natur, Miljø og Fritid vurderede ikke at Bornholmslinjen kunne agere anderledes, for at få materialerne leveret hurtigere.

Støj fra Express 5 ved af- og pålæsning af biler:

Der er den 7. august 2023 modtaget 1 klage vedrørende støj fra Express 5, som opstår når biler bliver læsset biler af og på færgen.

Dette er en igangværende sag, hvor den videre proces er ved at blive fastlagt. Center for Natur, Miljø og Fritid har vurderet, at en orienterende støjmåling på denne aktivitet ikke er fyldestgørende, fordi en orienterende støjmåling ikke kan måle på den påklagede aktivitet alene. Der er tidligere i sommeren 2023 blevet foretaget orienterende støjmålinger af Express 5 om natten. Disse målinger viser, at Express 5 overholder de vejledende støjgrænser i natperioden.

Støj fra fugleskræmmer systemet Bird Alert

Der er den 30. juli 2023 modtaget en klage vedr. mekaniske vildfugle skrig. Center for Natur, Miljø og Fritid kontaktede Bornholmslinjen, som forklarede, at de havde problemer med et stort antal måger opholder sig og bygger reder på taget af Velkomstcenteret. Mågerne ødelægger de elektriske installationer på taget. Bornholmslinjen fik installeret systemet Bird Alert, for at forhindre at mågerne bygger reder på taget.

På taget blev der installeret en sensor, der registrerer måger via lyd, og tre højtalere. Sensoren ”lytter” efter måger i perioden 02:00 – 23:00. Bird Alert systemet er dog kun aktivt i perioden 06:00 til 19:00. Når sensoren registrerer to eller flere måger i den aktive periode, vil der blive afspillet en lydfil der simulerer en måges advarselsskrik, fra én vilkårlig højtaler.

Derudover bliver der i faste tidsintervaller afspillet en lydfil, for at stresse mågerne. Efter Center for Natur, Miljø og Fritid henvendte sig til Bornholmslinjen, stoppede de med at afspille lydfiler i bestemte tidsintervaller.

Den 29. august 2023 foretog Center for Natur, Miljø og Fritid støjmålinger på taget af Velkomstcenteret, og beregnede herefter støjpåvirkningen på klagers bolig. Beregningerne viste, at støjpåvirkningen ikke overstiger de vejledende støjgrænser, og sagen blev herefter lukket. Efter støjmålingen valgte Bornholmslinjen at ændre den aktive periode fra 06:00 – 19:00 til 07:00 – 19:00.

Akutte reparationer på til- og frakørselsrampen om natten

Den 4. august 2023 modtog Center for Natur, Miljø og Fritid en klage vedr. støj fra akutte reparationer om natten på den landfaste bilrampe.

Klager kontaktede Rønne Havns vagttelefon mens reparationerne stod på. Efter samtalen kontaktede Rønne Havn kommunen, og underrettede om episoden. Express 5 var på den sidste tur bakket ind i rampen, og havde forårsaget skade på til- og frakørselsrampen, som måtte repareres akut. Center for Natur, Miljø og Fritid betragter dette som force majeure, og har ikke foretaget sig yderligere. Sagen betragtes som afsluttet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Punkt 12: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Orientering

Gensidig orientering gives.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Orientering givet.

Punkt 13: Sager til høring

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Indstilling

Direktøren indstiller, at

-

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-11-2023

Ingen punkter til høring.

**Punkt 14: Lukket: Lukket punkt: Godkendelse af renovatør til Miljø'er
(delopgave 2)**

23/3563